

זמני שבת קודש

רבנו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות
18:16	17:51	16:50
18:21	17:54	16:48
18:14	17:48	16:48

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

עוצמת הברכה

ברכות הנהנין מזמנות לנו מפגשים יומיומיים אהובים, בהם אנו זוכים לפנות כבנים לאבינו, ולהודות לו על כל הטוב לו אנו זוכים. כל הברכות מזמנות לנו הזדמנות כזו, ואין זה משנה אם זו ברכת 'אשר יצר' - שהיא הודאה נרגשת על מערכות גופנו המשוכללות והיצירתיות, הפועלות באופן כה גאוני ומופלא, או ברכת 'עושה מעשה בראשית' - על הברק המבהיק לנגד עינינו. כל ברכה וברכה היא הזדמנות להודות ולהלל, לנצל רגע של פתיחת הלב כדי לומר תודה.

ולמרות שהרגעים הללו מצויים וזמינים אינספור פעמים, כל רגע כזה לא רק מרגש את הלב היהודי בעולם הזה, אלא גם מחולל מהפכה בעולמות העליונים. ברגע בו יהודי פותח באמירת ברכה, מתחוללת דרמה משמעותית בשמי שמים. בכל פעם שאדם פוצח ב'ברוך אתה השם' - נעות וזעות כל אמות הסיפים, הפעולה הכאילו פשוטה הזו - מניעה את העולמות כולם.

את הגילוי הזה חושף הזוהר הקדוש בפרשת עקב, המתאר כי בכל פעם שיהודי אומר ברכה בכוונה והיא עולה השמימה, כל שומרי הפתיחים כולם נעים לאחור, מאפשרים לברכה לעבור עד כסא הכבוד. ולאחר שהברכה עוברת בכל השערים בדרכה לבורא עולם, יוצא הכרוז ומכריז: 'הנה המתנה ששלח יהודי פלוני למלך!' - מגיש את הברכה לבורא עולם, כמתנת אהבה מבנו יקרו שבעולם הזה. ואבא שבשמים משתוקק ומתרצה בקבלת המתנה, כי הוא משתוקק לכל מתנה כזו!

הבה ניקח את הדברים לתשומת ליבנו, כדי לייחד זמן ומחשבה לאמירת הברכות בכוונה. כמה כדאי להחזיק בכיס ברכון קטן ולומר את הברכה מתוך הכתב - כדי לשמור על הכוונה והריכוז, או לקבל על עצמנו לומר את הברכות בקול רם כדי לעורר את הכוונה, ולזכור כי זהו הרגע המכונן בו שערי שמים נפתחים לקראת ברכתנו. ככל שנייחד כוונה ומחשבה לאמירת הברכות - כך נזכה שהבורא בטובו ישפיע עלינו השפעה ברוכה וטובה, לחיי אושר ושמחה כל הימים!

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה המוסדות

ט"ו בשבט

מה אנחנו צריכים ללמוד מיום ט"ו בשבט המיוחד?

עצמו עם הנשמה שלו, הוא יודע שהוא לא גוף אלא נשמה, הגוף הוא הכלי, מאכלים את הגוף כדי שיהיה כח לנשמה, אבל אדם גשמי מזהה את עצמו עם הגוף, הוא חושב שזה הוא, וגם אדם חומרי כשגמר לאסוף את המיליונים ורואה שהם לא עזרו לו, **הוא מתלונן "יש לי הכל ואין לי כלום"** הנשמה שלו **צועקת**, היא רעבה, והוא מנסה להאכל אותה בקלאווה.

במסכת בתענית מסופר משל על אדם שהיה הולך במדבר והיה רעב ועיף וצמא ומצא אילן שפירותיו מתוקין וצילו נאה ואמת המים עוברת תחתיו. אכל מפירותיו ושתה מימיו וישב בצילו. כשביקש לילך אמר אילן אילן במה אברכך? אם אברכך שיהיו פירותיך מתוקין? הרי פירותיך מתוקין. שיהיה צילך נאה? הרי צילך נאה. שתהיה אמת המים עוברת תחתך? הרי אמת המים עוברת תחתך! **אלא יהי רצון שכל נטיעות שנוטעים ממך יהיו כמותך!**

מה גילו לנו חז"ל בסיפור הזה? אם אתה מברך אדם, יה"ר שגם הבן שלך יהיה שיפוצניק עונה לך אל תקלל אותי. אתה מברך אדם שהבן שלך יהיה עו"ד, עונה לך: לא, שימצא משהו אחר... אבל הלוואי שלך שהבן שלך יהיה כמו הבבא סאלי, כמו מרן הראשון לציון, הדבר היחיד שכולם יאמרו אמן זה תורה. אין אמת כמו אמת של התורה, אם אתה רואה שאומרים לך אמן סימן שזה אמת!

מעשה באדמו"ר רבי שלמה זלמן מלאדי זיע"א. היה יהודי חסיד חב"ד רצה לפתוח בית דפוס, אולם הביורוקרטיה הרוסית היתה ידועה, ולא היה סיכוי טבעי לכך... הורה לו הרבי, סע לוינא, ותבקש שם ליהודי בשם ישראל, שהוא יסדר לך גישה עם שר התקשורת. שר התקשורת בוינא? במקום בפרטבורג הבריה? ויהודי יעשה לו פרוטקציה? אבל חסיד נאמן אינו שואל שאלות, נסע לווינא, וחיפש וגם מצא את היהודי המדובר. גם הוא לא הבין, הוא לא היה חסיד בכלל, וסרב להאמין. אבל היהודי לחץ... הסכים. והנה תוך כדי שיטוט שומעים הם קול "ישראל" היהודי מסתובב, גוי קורא לו, מי אתה? אינך מכיר אותי? למדנו יחד בתלמוד תורה. כמה מצער נראה כמו גוי. משוחחים הם והוא אומר לו, אני היום שר התקשורת... אני חייב לך הכרת הטוב, אתה זוכר? הצלת אותי ממלקות? מה אתה מבקש? ביקש אישור לבית הדפוס, וכשחזר החסיד לרבי, לקח איתו עוד חסיד, ר' ישראל.

יה"ר שזכות הצדיקים תעמוד לנו ליראת שמים טהורה ולגאולה שלמה במהרה אמן.

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל זום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

שבוע חגגנו את יום ט"ו בשבט שהוא יום גדול, "כי האדם עץ השדה". מה בא ללמדנו יום ט"ו בשבט? בפרשת השבוע בשלח מתלוננים בני ישראל על המים המרים, אין מה לשתות. אומר לו הקב"ה "ויוורו ה' עץ.. השלך אל המים וימתקו המים". נס בתוך נס, העץ המר ממתק את המים המרים.

אדם בלי תורה הוא אדם מר, כאב הלב על אחינו ואחיותנו הרחוקים. התורה נראית לו רח"ל מרה. אומר הקב"ה: השלך אל המים, אל תחוש למה אתה מרגיש, קפוז! המתק מר במר! ותראה לפתע, כמה התורה מתוקה, וכמה אתה עצמן נעשה מתוק, אתה נעשה ברייה אחרת. תתחיל, תקפוז! ותראה איזה תורה מתוקה! שלא תאמר לאחר זמן איך הפסדתי וכיליתי את זמני לריק.

כשאין מים העץ מתייבש, **גם אדם בלי תורה, מתייבש!** "כי האדם עץ השדה", אתה רוצה לפרוח? להצליח? רק באמצעות התורה. וכל מה שאתה רוצה יש בתורה, הפוך בה והפוך בה זכולה בה, שמחת חיים אושר וכבוד.

הנה. אדם יוצא מהדרשה הוא מרגיש מלא, כחות כבירים ממלאים אותו, בחור ישיבה לומר מהבוקר עד הלילה, הולך לישון מלא סיפוק, איזה הרגשה נפלאה. הוא פיצח גמרא, הוא סיכם תוספות, הוא הבין מהרש"א, הוא חידש משהו, והוא למד ולמד ולמד. בחורים הולכים לישון מאוחר, לא רוצים לעזוב את הגמרא. התורה מתוקה בפיהם. לפעמים בתחילה זה מר,

קופצים שוחים ונעשה מתוק, וישלך! בן תורה שלא יצא לו ללמוד במשך היום אינו נרדם בלילה, הנשמה שלו רעבה. הרי למה דומה אדם חילוני? למי שמאכל את החליפה שלו באוכל יקר ומשובח, הוא מרגיש שחסר לו אבל אינו יודע מה חסר, מה הוא עושה? ממלא את הגוף, את החליפה. **הוא חושב שהבילויים ישקטו את צמאנו, אבל הוא נשאר צמא, הוא אינו שומע את זעקת הנשמה, את הרעב שלה.**

למה דומה נשמתו של אדם חילוני? לילד בן שלוש אולם שלא יכול לדבר, הוא בוכה וצועק, הוא רעב, אתה מביא לו משחקים, הוא ממשיך לצעוק, מספר לו סיפורים, הוא ממשיך לצעוק, הוא לא רוצה שעשועים הוא רוצה לאכול, אבל הוא לא יכול לדבר, כך הנשמה צועקת, תביא לי אוכל, תורה ומצוות ומעשים טובים, תפסיק לפטם את הגוף באוכל, תן לי מצוות!

כך מרגיש בן תורה שלא יצא לו ללמוד במשך היום, הוא מרגיש רעב, רעב רוחני. עשה מצוות, אמר תהילים אבל עדיין הוא רעב מאד. ההבדל הוא, שאדם רוחני מזהה את

ההקדשה השבועית

חצנים הם אמת לתקיים

אלפי טלמי צארי השרשר

הנצלחתם או לעיני קדושתם?

התקשרו עכשיו: 05-04-000-000

ליישוב
ידן חיה בת הדס
יוסי בן חלן
צורי בן רחל
דייחה בת חוה

לישיק
בנימין בן חסיה
אלדד בן חוה
ססיר בת עליזה
ליך בת עליזה

לחובלת
אסף בן חיה
רושין בן דיה
אלעד בן ענה
אלדד בן ירדנה

ליצילי נשמת
שלמה בן ג'ון
סיגלית בת חנה
חן בן חיה
שמעון בן ילנדה
יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

חיסון נגד שחפת

את הסיפור המצמרר הבא, שמענו מכיל ראשון, מפי הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, רבה של רמת אלחנן. בהיותו אברך צעיר, התגורר הרב זילברשטיין בשכונת לאדמו"ר הרה"ק רבי יחיאל יהושע מביאלא זי"ע, וזכה להיות עד להנהגתו ודרכיו.

אחד ממנהגיו היה, כי בכל יום חמישי היה מגיע לביתו השוחט, רבי יצחק וינגר, ושוחט עוף עבור הרבי. הרבי היה עומד לצדו בעת השחיטה, וממתין לקיים מצות 'כיסוי הדם', עליה הקפיד עד מאוד: עם סיום השחיטה, היה הרבי מתכוונן ביראה, וכשהוא מתנועע בדבקות היה מתחיל לברך 'ברוך אתה... אשר קדשנו... על כיוסו הדם!' וקולו הולך וחזק מאוד, הרבי מברך בהתלהבות עצומה ובדבקות נדירה, וכל גופו רוטט בהתרגשות...

בשבת זו, יחול 'שבת יארצייט' לרבניט שושנה עליזה זילברשטיין ע"ה, יהיו הדברים לעילוי נשמתה. הרבנית נהגה להעמיד את ששת ילדיה בחלון הבית בעת השחיטה וכיוסו הדם, כדי שיוכלו לראות את הרבי בעבודת הברכה. 'שיראו הילדים וילמדו מהי ברכה בכונה, שילמדו איך יהיה מברך ברכה!', היתה אומרת בכל עת, ואף הילדים היו ממתנים בצפייה דרוכה ליום חמישי, לראות את עבודת הרבי בברכה על כיוסו הדם.

פעם אחת, סיפר הרב זילברשטיין לרבי כי רעייתו מעמידה את הילדים בחלון הבית, כדי שיראו וילמדו מהי החשיבות של ברכה בכונה, ועד כמה הילדים מתרגשים ומצפים לקראת המעמד השבועי. למשמע הדברים, פתח הרבי מביאלא והשיב בסיפור מזכרונו, מעשה שהתרחש אצל זקנו הגדול, הרה"ק מביאלא זי"ע, בפולין...

אל חדרו של הרבי נכנס יהודי אחד, ומעיניו נשקף כל העצב שבעולם. 'רבי קדוש', אמר האיש, 'נדבקתי במחלה האיומה 'שחפת', ואני סובל נוראות ממנה. כל יום, כל היום, וגם בלילות, אני משתעל ומשתעל ומשתעל... בדיוק באותו רגע, כאילו כדי לאמת את דבריו, קטע האיש את שטף דיבורו והפנה את פיו אחורנית, והחל להשתעל. שיעולים עמוקים וכואבים עמוק מתוך הריאות, שיעולים שלא פסקו במשך דקות ארוכות. פניו האדמו, ראשו הסתחרר, חזוהו כאב, והוא עדיין עומד ומשתעל...

רק אחרי דקות ארוכות הצליח האיש לשלוט בשיעולו ובריאותו שבגדו בו, ואחרי מנוחה קלה הוסיף בעיניים זולגות דמעות: 'רבי, יש לי אשה וילדים בבית, ואני עדיין איש צעיר. אך המחלה הנוראה מפילה חללים, גם אני נדבקתי בה, ותיקף יעירוני להסגר כדי שלא אדביק אחרים, שם אשהו עד יום מותי ביסורים קשים ומרים... רבי, הצילני נא, עוצה לי עצה וברכני נא בברכה שאוכל לצאת מהמחלה הנוראה הזו שמאמללת את חיי...'

היהודי השתק והביט ברבי, היושב לפניו בעיניים עצומות, וראשו אפוף שרעפים... שעה קלה נמשכה השתיקה המתוחה, ולפתע הרים הרבי את עיניו ושאל קצרות:

'אתה רוצה לחיות?' - - - 'ב'ודאי!' השיב היהודי, 'בשביל זה באתי... אני מבקש עצה וברכה להציל את חיי, שאוכל להמשיך לחיות ולנצח את המחלה הקשה המקננת בי!'

'יש לי עצה בשבילך', השיב הרבי אחרי הרהור קל, 'תקבל על עצמך לומר ברכות בכונה. בכל ברכה שאתה אומר - תעצור לרגע, תחשוב שאתה מדבר עם מלך המלכים, תכוון באמירת הברכה את כוונת המילים, הכוונה הפשוטה והמובנת לכל. אם תקבל על עצמך ותנהג כך - מובטחני שתזכה בחיים חדשים!'

האיש הודה לרבי בהתרגשות, ויצא את החדר. עוד באותו יום החל להקפיד לברך ברכות בכונה, ומני אז לא יצאה מפיו ברכה שלא תכוון אליה, לכל מילה, למלאי מובן כל מילה. בביקור הבא אצל הרופא התברר כי המחלה נסוגה אחור, ובתוך תקופה קצרה שב האיש להיות את שמו ומאושר, שחרב השחפת הוסרה מעליו...

כי לברכה יש כח, יש לה עוצמה. ברכה בכונה - היא ברכה שפותחת שערים, שמשפכת שמירה והגנה, שמהווה סגולה בדוקה ויעילה. הבה נקבל על עצמנו לברך בכונה, כי הברכה בכונה יכולה להציל אותנו, פשוטו כמשמעו!

מול מחלות קשות וחשוכות מרפא, מול מצוקות קיומיות ויומיומיות, יהודים טובים מחפשים כל דרך וכל עצה לזכות לישועה, לסגולה, לשמירה, לרפואה. הנה הכלי השימושי והיעיל ביותר, כלי זמין בכל שעה ובכל מקום - לברך ברכות בכונה, כי לברכה בכונה יש כח ועוצמה לאין שיעור, יש לה יכולת למראה מה שנגלה לעיניהם...

כמה חשוב לדעת ולהבין מהי ברכה ואלה משמעויות טמונות בה. כמה חשוב להכיר ולהפנים שברכה מברכים בכונה, עוצרים את המירוץ, מבינים כי אנו נושאים עכשיו תפילה הודאה נרגשת לבורא עולם שזיכה אותנו בדבר מאכל או משקה פלוני. ברכה היא לא אמירה - ברכה היא תפילה הודאה מעוררת לב, הבה נאמר אותה כמו שצריך, ונזכה!

השעה היתה שעת בוקר מוקדמת. ציפורי שיר החלו לצייץ בשירתן, טל של שחרית כיסה את היקום. השמש החלה עולה, וגם בבית משפחת טויסיג בבתי אונגריין שבירושלים, החל הבוקר להאיר. הילדים שזינקו מהמיטות הופתעו למראה מה שנגלה לעיניהם...

אביהם, הגה' צ' רבי יחזקאל טויסיג זצ"ל, הסתובב בבית בשמחה רבה כשנהרה שפוכה על פניו וצעדיו צעדי ריקוד עליוזים. ניכר היה כי בשורה טובה מאוד שמע, או שמחה ממששת ובאה...

'אני זוכר', מספר אחד הילדים דאו ומפליג בזכרונו עשרות שנים לאחור, 'כי שאלתי את אמי ע"ה האם אחותי הגדולה התאסרה. עד כדי כך היתה אירת העליצות בבית, עד כדי כך הצליח אבא לשדר סביבו אורה של שמחה וששון. הייתי בטוח ששמחה משפחתית משמעותית עומדת אחרי כותלנו...'

אך הדקות חולפות, והילדים אינם מבינים את פשר השמחה הפתאומית בבוקרו של יום. ילדים הם עם חכם ונבון במיוחד, והם הפעילו את חושיהם המחודדים בנסיון להגיע לפתרון התעלומה. אך הדקות נוקפות ועדיין לא התברר כל פתרון לחידה - לכבוד איהו מאורע שמח אבא כל כך?!

'בצהריים נספר', אמרו ההורים לילדים, חזרו אותם להתלבש ולהזרוז ללימודיהם. הילדים יצאו את הבית שמחים וטובי לב, לבושים ומסורקים למשעי, ולכתפיהם תיק האוכל הצבעוני. אך יותר מכל אלה, קיננה בליבם חידה סתומה שעתידה להיפתר בעוד כמה שעות - למה שמח אבא כל כך עם שחר?'

בשעת הצהריים, עם שוב הילדים ממוסדות הלימוד, פתח אבא וסיפר:

'ילדים יקרים ואהובים שלי! היה לי נס באמצע הלילה - - - 'נס?' - 'נס!' - תמהו הילדים, באיזה נס מדובר? ממה ניצול אבינו בעיצומו של לילה? 'הסכיתו ושמעו ילדים יקרים, אספר לכם את כל השתלשלות העניינים...'

בוודאי ידעתם, פתח האב, 'כי כשיהודי חפץ לאכול או לשותת ומברך ברכה, המילים שלנו אינן מילים סתם. אנו לא רק ממלילים כמה מילים מחירות וחפזות, בדרך לאכילה או לשתיה הרצויה לנו, כי הברכה שאנו אומרים - היא הזדמנות בה אנו פונים לבורא עולם אבינו מלכנו ומדבריים אתו, מבקשים את רשותו לאכול ומודים לו על טובו...'

הילדים לא הבינו עדיין את הקשר בין נושא הברכות לנס המדובר. הם נעצו באביהם מבטים מופתעים ומסוקרנים, והאב המשיך ואמר: 'כשמדברים עם מלך, בודאי אתם יודעים, לא עושים זאת בחוסר תשומת לב, כבדרך אגב או משהו כזה. כשמדברים עם מלך מתרכזים, עוצרים את שגרת היום. כשמדברים עם מלך צריכים גם להיות לבושים באופן מכובד...'

כדי לחזק את ההבנה הזאת בלבי, קיבלתי על עצמי את מנהגו של אבי זצ"ל, לברך כל ברכה לבוש בחליפה

וכובע, ממש כמו בתפילה. כשאני מברך בצורה כזו - אני מכבד את המלך עמו אני מדבר, אני מרגיש שאני מודה לו עכשיו, ומברכה שלי נאמרת בכוונה, בהתבוננות, מתוך מחשבה והבנה...'

עד כאן הילדים הכירו היטב. מילדותם אביהם מחנך אותם לברך כמו שצריך - בכונה, בקול, בהתרגשות על הזכות לדבר עם המלך ולהודות לו, ואין כמו אביהם המשמש דוגמא אישית חיה וקיימת... אך עדיין החידה לא באה אל פתרונה - למה אבא שמח כל כך הבוקר? מה היה הנס הגדול שקרה לו?'

'ובכן ילדים יקרים, המשיך האב, 'תקשיבו מה קרה אתמול בלילה. באמצע הלילה עליתי על יצועי, ולפתע הרגשתי צימאון לשתות. ניחא, עוד לא נרדמתי, מה הבעיה, אוכל לקום לשתות... אני מוזג לעצמי כוס מים מהברז, וכבר מקרב את הכוס לפי...'

ואז - - - 'אומר האב בקול גובר והולך, 'אני נזכר כיצד מברכים. ברכה היא כמו תפילה של ממש, יש להתכוון אליה כראוי... הלכתי לחפש את החליפה והכובע, אך הם נמצאים בסלון, בו אתם - ילדים יקרים - ישנתם שנת שירים, בטח חלמתם על לימודכם היומי בחידה... כיצד אוכל להדליק את האור ולהפריע את מנוחתכם? כיצד אוכל לחפש את הכובע בלי שהדבר יגרום לכם להתעורר?'

ניסיתי לחפש בחושך, אך העלטה היתה כה כבידה, שלא הצלחתי למצוא היכן מונח הכובע. הרהרתי כי לא נורא - מקסימום פעם אחת, באמצע הלילה, אברך ברכת 'שהכל בלי כובע, העיקר שהילדים לא יתעוררו, וכבר חזרתי לכיוון הברז...'

אני לוקח את הכוס ביד, מקרב אותה לפי, ומתחיל לומר 'ברוך... ואז, באותה שניה, עצרתי את עצמי, הצטמרתי לרגע. מה? שאני אברך בצורה כזו? שפעם אחת בחיי תהיה לי ברכה שלא נאמרה בכבוד הראוי כפי שקיבלתי על עצמי? האם בשביל כוס שתיה אחת כדאי הדבר לברך פעם אחת בלי הכוונה הראויה?'

עצרתי את עצמי, והחלטתי שעדיף להדליק את האור לרגע, ולחפש את הכובע. בדקתי כי שנתכם עמוקה, והחלטתי כי הסיכויים שתתעוררו קלושים. מיהרתי להניח את הכוס על השולחן בסלון ולהדליק את האור לשניה אחת, מצאתי את הכובע בבזק אור של רגע, אבל בדיוק באותו רגע מצאתי עוד משהו, איזה נס!'

הילדים עצרו את נשימתם במתח. מה עוד אבא מצא? מהו הנס הגדול? מי הגיע לסלון ונמצא אך בנס?'

אבא השתעל קלות, ובקול רועד מהתרגשות סיפר: 'אני מניף את הכוס ביד, ואני רואה בתוך הכוס נמלה. נמלה אמיתית, חיה וקיימת! נמלה מהלכת בתוך הכוס, שרץ טרף שאסור להכניס לפה משיש במרחק נטימטרים ספורים משפתי!'

איזה נס! תתארו לעצמכם שהייתי שותה בלי להדליק את האור - הרי הייתי שותה את המים עם הנמלה, ולא עלינו עובר על חמישה אסורים בבת אחת באכילת שרץ שאינו כשר! איזה נס שמצאתי את הנמלה הזו! מרוב שמחה וחודאה - לא הייתי מסוגל להיכנס למיטה, רקדתי עד כלות כוחותיי כל הלילה...'

ראו נא בניי עד כמה אמירת הברכה כראוי הצילה אותי והגנה עליי - הלא בזכות זאת זכיתי להינצל מאיסור אכילת שרצים!'

האב סיים לדבר, עיניו נצצו, שפתיו התרחבו. הילדים הביטו בו בהערצה ושמוחו עמו, השמחה הפכה לשמחה משפחתית של ממש. 'עברו מאז קרוב ליובל שנים, ועדיין זכרון השמחה הגדולה והנס העצום עוד חרוט בלבי, הותר בי וביתר אחיי חותם בל יימחה עד כמה כדאי להקפיד על צורת הברכה!'. אומר אחד הבנים שהיה עד למעשה, הוא מרשפע הגה' צ' רבי אהרן טויסיג שליט"א, ממנו שמענו את הסיפור כולו.

הלכות אמירה לגוי בשבת

האם מותר למסור מכונית בערב שבת לתיקון במוסך של גוי? איך אומרים לגוי שיכבה אור שמפריע לישון בחדר?

א. אסור לומר לנוכרי לעשות לנו מלאכה בשבת אף על פי שאינו מצווה על השבת, ואף על פי שאמר לו קודם השבת, ואף על פי שאינו צריך לאותה מלאכה אלא לאחר השבת, ודבר זה אסור מדברי סופרים כדי שלא תהיה שבת קלה בעיניהם ויבואו לעשות בעצמם.

ב. מותר למסור עבודה לגוי בימי החול, כתפירת חליפה או נעליים וכדומה, שהרי שכרו קצוב וקצוץ, והוא אינו אומר לו לעבוד בשבת, וגם מראית העין לא שייך כאן כלל, שאין זו ניכרת כמלאכת ישראל, והגוי עובד בבית מלאכתו.

ג. מותר למסור מכונית בערב שבת לתיקון אצל מוסך של גויים, באופן שכל פועלי גויים, על מנת שיוכל לקחתה חזרה ביום ראשון, כשקצב לו סכום תשלום עבור עבודתו. ובלבד שיש שהות מספקת לבצע את התיקון בערב שבת או במוצאי שבת, ואז אפילו אם הגוי מבצע את התיקון של המכונית בשבת-מותר, הואיל ואינו אומר לו לעבוד בשבת, ויכול הגוי לעשות את המלאכה בערב שבת או במוצאי שבת. ואם מסר את המכונית לתיקון כשהזמן היה מצומצם, ואין שהות מספקת בידי הגוי לבצע כל התיקונים במכונית אלא אם כן יעבוד בשבת, לכתחילה אין לעשות כן, שהרי זה כאומר לו בפירוש שיעבוד עבורו בשבת. ומכל מקום במקום צורך יש להקל בזה, גם אם ישלים את התיקון בשבת, והאשכנזים מחמירים בזה.

ד. עבודת בנין או קציר שדה וכדומה, אסור לו להניח לעשות בשבת, מפני הרואים שאינם יודעים שפסק לו דמים. ודבר מחובר נחשב כאילו ידוע ומפורסם שהוא של ישראל.

אמירה או רמיזה

א. אסור בשבת לומר לגוי לעשות בשביל יהודי מלאכה אשר ליהודי עצמו אסור לעשותה. בין שאיסור עשיית המלאכה מהתורה ובין שאיסורה מדרבנן. וגם לומר לגוי בימות החול לעשות מלאכה כזו בשבת-אסור.

ב. כשם שאסור לומר לגוי בשבת לעשות לו מלאכה, כך גם אסור לרמוז לו בשבת שיעשה מלאכה. כיון שגם הוא בכלל אמירה, שעל ידי רמיזתו הוא עושה בשבת. והוא הדין שאסור לומר לו בשבת איזה דבר שיבין מתוך כך שיעשה מלאכה. אבל לרמוז לו שלא בלשון ציווי כגון שאומר "האור אינו מאיר יפה", או שאומר "איני יכול לקרוא לאור האור"- מותר, ואין לאסור מטעם שנהנה ממלאכה שעשה הגוי בשבילו, כיון שאין זה הנאה כל כך, שהרי גם מקודם היה יכול לקרוא לאור בדוחק. (אבל אם יש ליהודי הנאה ישירה כגון שהגוי הדליק עבור היהודי אור חדש, אסור ליהודי להנות ממנו בשבת עד מוצאי שבת שיעור זמן כדי עשיית אותה מלאכה).

ג. מי שקשה לו להירדם כשאור החשמל דלוק, מותר לומר לגוי בשבת, "קשה לישון כאשר יש אור בחדר" (דהיינו בלשון סיפור את הצורך בעשיית המלאכה), ומאליו יבין שצריך לכבות. אבל אסור לומר לו בשבת, "למה לא כיבית אצלי את האור בשבת שעברה" (דהיינו רמז בלשון ציווי), כדי שיבין לכבותו עכשיו.

ד. מותר לומר לגוי לאחר השבת, "למה לא עשית דבר פלוני בשבת שעברה", אף על פי שמבין מתוך דבריו שרצונו שיעשה בשבת הבאה. ואין זה דומה למה שנאמר לעיל שאסור לרמוז בלשון ציווי שיעשה מלאכה, ששם הוא רומז לו ביום שבת ולכן זה חמור, אבל כאן רומז לו לאחר שבת.

חינוך ילדים הרב אהרן פרידמן

להצליח בחינוך

למה אנחנו מחנכים... לתורה וערכים או לציפיות שלנו?

הרצון להצליח בחינוך הילדים, הוא ביטוי למאוייו של כל אב ולשאיפותיה הלא כמוסות של כל אם בישראל. לגדל את הילדים שיהיו מחונכים ומנומסים, זוהי כמיהה הורית טבעית. אב ואם הנאמנים לה' ולתורתו, מוסיפים לכמיהה זו גם את הערך הנעלה של הקמת דורות, ממשכי מסורת אבות ונושאי דגל התורה ברמה.

אין דבר המביא סיפוק וקורת רוח לאדם, יותר משמיעת חוות דעת מחמיאות על ילדו. אין יום נפלא יותר לאב, מיום שבו פגש את המלמד ב"חדר" או המשגיח בישיבה ושמע ממנו דרישת שלום חיובית מבנו. אין מתנה גדולה יותר שניתן להעניק להורים, מאשר דברי שבח כנים על ילדיהם המרוויים נחת יהודי את כל רואיהם ואוהביהם.

טועים החושבים, כי הסיפוק ושביעות הרצון נובעים רק מעצם השקט התעשייתי המושג בבית ובחוץ, או מהידיעה שדרכו של הבחור לשידוכים נסללת בבטחה.

גם אם דברים אלו בכוחם לספק הורים, הרי שהם מתגמדים לעומת עיקר ההישג, המופק על ידי הורים בשעה שילדיהם מרוויים אותם "אידיש נחת". הורים השומעים על בנם העושה חיל בלימודים והנהוג עין טובה עם חבריו, נמלאים סיפוק בעיקר משום שהם רואים בכך משום עדות על טיב החינוך שהעניקו לו.

כשאנו יוצאים מאסיפת הורים, בה שיבח המלמד את התנהגותו של ילדנו, אנו מרגישים כמי שקיבל ציון לשבח ותעודת הערכה על פועל חינוכי למופת. קולעים להגדרה זו דברי ה"תנא דבי אליהו" (פרק יח): "אם יש לאדם בן בכור בבית רבו- אם יש בו תורה, שמחה מתחדש לו לאביו בכל יום, עליו הכתוב אומר (משלי י) בן חכם ישמח אב!"

בהתאם לכך, מעטים הם הדברים היכולים לגרום להורים מפי נפש ותסכול רב, כמו הערות שליליות אודות בנם. ילד או בחור הנשלחים לביתם מחמת חולשתם בלימודים או בשל התנהגות שאינה נאותה, יוצרים תחושת מחנק איומה בלב ההורים, החשים כמי שחרב עליהם עולמם וקבורים תחת מפולת של האשמות. הם מפרשים ומתרגמים את הוקעתו של הבן, כאילו מצביעים עליהם ואומרים: ראו גידול באושים שגידלתם. באותם שעות וימים הם מתחבטים ביסורי שאול, נפער "חור" בלבם של ההורים הכובשים את פניהם מבושה, ותוהים בשאלה המרחפת על כל מהותם: "איפה נכשלנו???" תחושת הכישלון האישי, צורבת את נשמתם כמכוות אש, ואינה נותנת להם יכולת לסובב את ראשם אנה ואנה. במצב כזה, מאבדים שאר הדברים מערכם. הון או הישגים אישיים, מתגמדים כלא היו, וכל תענוג מתכווץ ומאבד מתחושת הרוויה, שהוא מעניק לאדם רגיל.

תחושת הכשלון הצורב נובעת כמובן מכך שכשלונם של הילדים מתפרש ככשלונם ומבטא את שגיאותינו וטעויותינו. על כתפי ההורים מתווספת הדאגה כיצד יצליחו להתמודד עם הסביבה - המשפחה שמסביב, החברים והשכנים (זאת, גם בשעה שהם אינם נוקקים באמת להתמודדות מעין זו, אלא שהם בטוחים שהסביבה דורשת מהם הסברים לכשלון החינוכי).

בכך הסיפור עדיין לא תם: לא פעם גם ההורים בינם לבין עצמם מתחילים במחול האשמות הדדי, מה שגורם לבעיות קשות בשלום הבית, שאיזונו הופר כתוצאה מן הקושי המובן של כל אחד מן ההורים ליטול על עצמו את האחריות לכשלון.

רגע חושבים

הרב יוחאי אוהיון

כל מקום והתנאים שלו

בוא יאָבְנֵי אלמד אותך את סודות המקצוע, אתה רואה ליד המדרגות יש פח ובתוכו חסה? עשיתי 1+1 הבנתי שנתנו לו חסה מקולקלת, מה אתה חושב רפואה זה מקצוע פשוט, זה המון אינטואיציה.

הבנתי אבא אתה תראה עוד תרוה ממני נחת אני מביטח.

למחרת הגיעו אל הבית להזמין את הרופא המהולל, אך הוא לא היה. הציע הבן את עצמו כממשיך דרכו של אביו ברפואה. הגיע ראה אורות חמורים מחוץ לדירה, נכנס פנימה ניגש לחולה תגיד 'אהה' ולפתע הרצינו פניו, נתתם לו בשר חמורים"?! שאל. אינכם יודעים שבשר חמורים מזיק לו?! ובטח אתם מבינים באיזה בושט פנים נזרק משם?.

בבית חיכה לאביו, וכשהגיע סיפר לו את כל המעשה.

"טיפש שכמותך" קרא אביו, כל מקום והתנאים שלו. אם יש חסה שמא קיבל קלקול קיבה, אם אורווה אולי הריח משפיע.

פעמים שאנו אומרים כי בדורות הקודמים היה קל להיות עובד ה', אבל היום זה משהו אחר. יש לזכור "כל מקום והתנאים שלו" בורא עולם ימלא אותנו בקדושה וטהרה רק צריכים אנו לרצות.

השבוע ברצוני לספר לכם על רופא "מודרני", למעשה הוא לא היה רופא אלא מאחז עיניים-בלא תעודות וידע מוקדם. נו... כל אחד והפרנסה שלו.

יום אחד החליט מיודענו כי עליו להוריש את מלאכת הרפואה הכבירה לבנו.

ממחשבה למעשה, צירף אליו את בנו "וילכו שניהם יחדיו" אל החולה-פציינט. ובבית, נקהלו המשפחה למרגלות מיטת החולה המתפתל במכאוביו.

ניגש הרופא אחז בלשונו הוציאה קמעה, תגיד 'אהה'-'אהה', יד על הדופק. לפתע הוחמרו פניו האינכם יודעים שחסה יכולה להרוג אותו?!

ד"ר לא ידענו.

אל דאגה ארשום לכם מרשם: "תה עם פקעות ורדים טריות, 1 ציפורן, חצי כף קינמון, חתיכת שומר, 3/4 כוס מים רותחים ולגרגר פעמיים ביום".

מעטפה שמנה ביד האחת, משלב את יד בנו ביד השניה, יצא 'הרופא' מן הבית.

אבא איך ידעת שהם נתנו לו חסה?

הרב יוחאי אוהיון מרצה באתר ישיבת אור דוד להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

תרמו עכשיו

והיו שותפים לפעילות הענפה של מוסדות "אור דוד" בראשות הרה"ג דניאל זר שליט"א

כל התורם/תורמותינו הקדושים
בביתנו ברוך אלהים
יחזרו לו בכל מעשה ידיו
ויכא יסודות גדולות
בשמימות ובכוחות
מתוק 3003 הרה"ג דניאל זר שליט"א לטלפון

מזוזה מהודרת של בברכה של הרה"ג דניאל זר שליט"א

בציון של התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי זי"א בתרומה של 12*150

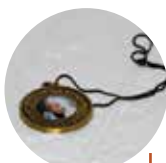
טלית גדול עם רקמה של בברכה של הרה"ג דניאל זר שליט"א

בציון של התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי זי"א בתרומה של 12*180

טלית גדול עם עטרה של בברכה של הרה"ג דניאל זר שליט"א

בציון של התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי זי"א בתרומה של 12*360

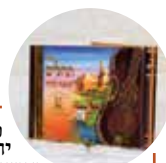
מטבע של שמירה קמיע בצורת מטבע עם שטרות לשמירה במיוחד מתאונות דרכים

בתרומה של 12*36

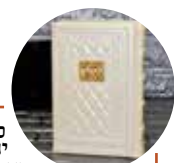
בקבוק יין בברכה לאחר לימוד האידרא מפי הרה"ג דניאל זר שליט"א

בציון של התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי זי"א בתרומה של 12*52

ספר תהילים יוקרתי מאויר עם ציורים מרהיבים נוצרי נשימה של מלכות וקסברג.

בתרומה של 12*77

ספר תהילים יוקרתי מעורר עם פירושי יסוד מלכות יתכן ב-2 צבנים חום וודד וקדם.

בתרומה של 12*104